

**ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNE GÖRE NECATİBEY EĞİTİM FAKÜLTESİ
ÖĞRETİM ELEMANLARINDA BULUNAN ÖĞRETMENLİK
NİTELİKLERİNİN BELİRLENMESİ**

**DETERMINATION OF NECATİBEY SCHOOL OF
EDUCATION'S TEACHING STAFF'S PROFESSIONAL
QUALIFICATIONS ACCORDING TO STUDENTS' OPINIONS**

Doç.Dr. Nevin SAYLAN*

Arş.Gör. Nihat UYANGÖR*

Öz

Bu araştırma ile Necatibey Eğitim Fakültesi öğretim elemanlarının meslek bilgisi, alan bilgisi, genel kültür, toplumsal ve bireysel özellikler boyutlarında yer alan öğretmen niteliklerinin düzeyini öğrencilerin görüşlerine göre belirlemek ve uygulama değeri olan öneriler sunmak amaçlanmıştır.

Çalışmayı gerçekleştirmek için beş boyutta yer alan 70 soruyu içeren bir anket hazırlanmıştır.

Çalışma, Necatibey Eğitim Fakültesinin yedi bölümünde okuyan 175 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. İstatistiksel teknikler olarak frekans, yüzde, aritmetik ortalama, varyans analizi ve t testi'nden yararlanılmıştır. Verilerden elde edilen sonuçlara göre uygulama değeri olan öneriler sunulmuştur.

Abstract

This study aims to ascertain teaching staffs of Necatibey Education Faculty's level of teachers qualifications that are found in the dimensions of the professional knowledge, subject-matter, general culture, social and individual peculiarities according to the students opinions and to make some practical suggestions.

To verify the study a questionnaire that included 70 behaviors in five dimensions was prepared.

The study was earned out on 175 students who were studying at seven departments in Necatibey Education Faculty. Frequency, percentage, X, variance analysis and test t were made use of as statistical techniques. Some practical suggestions were offered according to the results of the data.

* Necatibey Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Öğretim Elemanları.

GİRİŞ

Günümüzde toplumların en fazla önem verdiği konulardan biri de eğitimidir. Eğitim bir sistem özelliği taşıdığından çok çeşitli değişkenleri içermektedir. Bu değişkenler içerisimde öğrenci ile sürekli iletişimde olan ve sistemin nitelikli olarak işleminde en önemli role sahip olan öğretmendir. Bu nedenle eğitim sisteminde yer alan öğretmenin belirli niteliklerle donanık olması gerekir.

Öğretmen; alan ve meslek bilgisi, değer yargıları, dünya görüşleri ile öğrencilerin tutum ve davranışlarını etkileyen, devletin eğitim politikasını eğitim ortamında uygulamaya koyan, uygulama sonuçları ile bu politikayı etkileyen, eğitimde uzmanlık çalışmalarından ve araştırmalardan yararlanan kişidir (Varış, 1988). Öğretmenin en önemli sorumluluğu ise, eğitimle gerçekleştirilmesi istenilen hedef davranışların öğrenciler tarafından kazanılmasına yardım etmektir. Bu sorumluluk öğretmenden beklentileri arttırmaktadır.

Milli Eğitim Temel Kanunu'nda "Öğretmenlik, devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir. Öğretmenler bu görevlerini Türk Millî Eğitiminin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak ifade etmekle yükümlüdürler" (Başaran, 1994, 78) şeklinde tanımlanmaktadır.

Ertürk (1993, 16) öğretmeni, öğrenmeyi öğrenci için uygun öğrenme yaşantılarını seçerek, öğrencinin çevresini, eğitimin amaçlarına ulaşmasını kolaylaştıracak biçimde ayarlayan kişi olarak tanımlamaktadır.

Tekışık, öğretmenlik mesleğini; çocukları, vatanın milletini seven, onları daima yüceltmeye çalışan, Türkiye Cumhuriyetine karşı sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getiren, araştırmacı, yapıcı, üretici bir birey ve iyi bir vatandaş olarak yetiştirme sanatı olarak tanımlamaktadır (1995, 1).

Günümüzde bütün meslek alanlarında olduğu gibi, öğretmenlik mesleği de sürekli gelişmeyi ve yetişmeyi gerektirmektedir. Bilim ve teknolojiye yeni yenilikler ve gelişmeler öğretmenlerin yeni özelliklerle donatılmasını gerekli kılmaktadır. Yaşanan değişim ve gelişimlere yabancı kalan kişilerin çağın gensinde kalacağı düşünüldüğünde, toplumların öğretmenlerini sürekli ve nitelikli olarak yetiştirmesi gereği ortaya çıkmaktadır. Çünkü, "Öğretmen yenileşmeden yenilik

gerçekleşmemekte ve okullar yeni bir eğitim kurumu olamamaktadır" (Koçer, 1975, 210).

Öğretmenlerin, görev hayatları boyunca değişim ve gelişimlerinin sağlanması yanında hizmet öncesi eğitim sürecinde de sürekli olarak çağın gerektirdiği niteliklerle donatılması gerekir. Bununla birlikte, öğretmen adaylarının eğitim süreci boyunca istenilen nitelikte yetiştirilmeye çalışılmaları onların nitelikli birer öğretmen olacaklarını garanti etmemektedir. Çünkü, niteliği bireyin kendi özellikleri de etkilemektedir. Bu nedenle, öğretmen adayları belirli kriterler çerçevesinde yüksek öğrenime seçilmeli ve belirli nitelikleri taşıyanlar yüksek öğrenime kabul edilmelidir.

Öğretmen, 'eğitimin beyni ve belkemiğidir', görüşü önemli ve doğru bir tespittir. Beyni olmayan organizma bilinçli olarak hiçbir harekette bulunamaz. Belkemiği olmayan bir organizma dik olarak duramaz. Çok iyi öğretmene, çok iyi niteliklere sahip olmayan bir eğitim sisteminde sağlıklı ve sağlam karakterli insanlar yetiştirilmesi mümkün olmayacak ya da rastlantısal olacaktır. Öğretmenler ne kadar iyi seçilir ve öğretmenlere ne kadar iyi eğitim verilirse eğitimden beklenen kalite ve iyi insan yetiştirme olasılığı da artacaktır (Çağlar 1984, 127).

Türkiye'de öğretmenler, Cumhuriyetin ilk yıllarından başlayarak toplum üzerinde büyük değişmelerin, yenileşmelerin, gelişmelerin oluşmasını sağlamışlardır. Bu nedenle, öğretmenin toplum üzerindeki etkilen fazladır. Bir toplumdaki değerleri, kültürü, inançları, gelenek ve görenekleri diğer kuşaklara aktarma örgün eğitimle sağlanmakta, bu görevi gerçekleştiren kişi ise öğretmen olmaktadır. Bu nedenle, öğretmenin niteliği konusu geçmişte olduğu gibi günümüzde de daima önemini korumaktadır.

Öğretmenlerde bulunması gereken nitelikler konusunda gerek ülkemizde gerekse diğer ülkelerde birçok öneri getirilmiş ve araştırmalarla öğrencilerin, öğretilenlerde bulunmasını istedikleri nitelikler saptanmaya ve test edilmeye çalışılmıştır.

Alıcıgüzel; öğretmenin kişiliği ile yeteneği arasında çok kuvvetli bir ilişki bulunduğunun araştırmalarla ortaya çıktığını, öğretmenin öğrencilerin karakter

gelişimi için model olduğunu, öğretmenlerin kişilik bakımından genellikle demokratik, otokratik ve karışmayan (pasif) diye üç gruba ayrıldığını, hemen hemen bütün metot kitaplarının öğretmenlerde aranan iyi davranış özelliklerinin listesini verdiğini, ancak bunların araştırmalar sonucu olmadığını belirtmektedir (1973, 23-24).

Lemlech (1995, 20), öğretmenden beklenen rol ve görevleri şu şekilde açıklamaktadır:

1. Okulun başarısını belirlemek için velilerle, çalışanlarla, yöneticilerle işbirliği yapma.
2. Yeni yöntemlerle çalışma sorumluluğu alarak okulda mesleki kültürü yaratmaya yardım etme.
3. İş arkadaşlarına mesleki danışmanlık yapma, uzmanlığı paylaşma ve mesleki ilişkileri geliştirme.
4. Eğitimciler grubunu yönetmek ve gruplara katılmak için grup süreci becerilerini geliştirme.
5. Okulun amaçlarına ulaşması için etkili planlar geliştirmeye yardım etme.
6. Disiplinler arası bağları kullanan yeni program ve öğretim yaklaşımları yaratma.
7. İş arkadaşlarının öğretim repertuarını genişletmelerine yardım eden işgören gelişim sınıflarını yönetme.
8. Zümre çalışmalarını ile yeni başlayan öğretmenleri eğitme. Program ve öğretim yaklaşımları konusunda iş arkadaşlarıyla tam bir diyalog içinde olma.
9. Farklı ve yansıtıcı düşünme; okulda ve sınıfta düzenleme ve yönetim yapılarıyla ilgili konuşmaya istekli olma.
10. Arkadaşlarına ve öğrencilere özgür çalışan ve öğrenen olmada yardım etme.
11. Farklı uygulamalar başlatma. Her zaman eğitim ve öğretimle ilgili ne yapıldığı, neler önerildiği ile ilgili sorular sorma, araştırmaya katılma. Düşünce ve davranışta cesur olma ve liderlik rollerini üstlenmeyi kabul etme.

ABD'de ilkökul 2. sınıftan yüksekokula kadar 12000 öğrenci üzerinde yapılan bir araştırmada öğrenciye en çok yardım eden öğretmenin özellikleri olarak; işbirliği yapabilen ve demokratik tutuma sahip, her kişiye karşı iyi düşünceli, sabırlı, ilgileri çeşitli, genel görünüş ve karakteri hoş, hak sahibi ve tarafsız, mizah duygusu olan, iyi huylu, davranışı değişmeyen, öğrencilerin sorunları ile ilgilenen, değişen

konulara uyabilen, iyi yönleri görebilen ve övmekten çekinmeyen ve belirli bir konuyu başarı ile öğretebilen davranışların tespit edildiği görülmektedir (Binbaşıoğlu 1983,42).

ABD'de öğretmen eğitiminde kullanılan Minnesota Standartlarında, öğretmenlerin değerlendirme becerilerine sahip olması gerektiği belirtilmektedir. Değerlendirme becerileri olan öğretmenler öğrencilerin öğrenme özellikleri, yetenekleri ve geçmişleriyle ilgili objektif ve sübjektif bilgilerini analiz edebilmeli ve açıklayabilmelidirler. Öğretmenler her öğrenciyi birey ve kişilik olarak anlamalı ve cevap vermelidirler. Bunlara ek olarak öğretmenler öğrencinin;

1. Davranışını ve davranışının nedenlerini gözleme ve açıklamada sistematik olmalıdır.
2. Hazır bulunuşluk düzeyini ve gelişimini belirlemelidir.
3. Öğrenme stilini, güçlerini ve ihtiyaçlarını saptamalıdır.
4. Güdülenme kaynaklarını ve düzeylerini belirlemelidir.
5. Eğitim ve deneyimiyle ilgili yanları ortaya koymalıdır (Hammand, 1995, 35).

Alkan, öğretmenlerde bulunması gereken yetenekleri şu şekilde sıralamaktadır;

1. Program geliştirme yeteneği.
2. Bügi stoklamadan yararlanabilme, öğreteceği konuyu öğrenilecek bir disiplin olarak bilme yeteneği.
3. Tesis, araç-gereç ve bunları kullanma yeteneği.
4. Öğrenme-öğretme etkinliklerini yürütme yeteneği.
5. Danışmanlık ve rehberlik yeteneği.
6. Zaman ve yer planlaması yapabilme yeteneği.
7. Kendi kendini yetiştirme ve değerlendirme yeteneği.
8. Belirli alanlarda ihtisaslaşabilme yeteneği (1977, 98).

Öğretmen, kendini sürekli yenilemeli, içinde bulunduğu çevrenin koşullarını araştırıp geliştirmeli, yetiştireceği nitelikli bireylerle ülke kalkınmasına katkıda bulunmalı; yeni teknolojiyi öğretim ortamında kullanmalı, yaptığı eğitim ve öğretim çalışmalarını ussal ve bilimsel düşünce çerçevesinde yürütmeli ve eğitimin amaçlarını gerçekleştirmeye çalışmalıdır (Sözer, 1990,55).

Etkili öğretmenler, alanlarında yeterli bilgiye ve öğretecekleri konu ile ilgili olarak yorum yapabilme becerisine sahiptirler. Öğretilecek konu ile öğrencilerin ilgi ve deneyimleri arasında bağlantı kurarlar (Churukfan, 1992, 31).

Etkili öğretmenler, öğrenme ve insan davranışları hakkında teorik bilgiye sahiptirler, öğretme sürecinde bireyi odak noktası olarak alırlar ve insan ilişkilerini süreç içerisinde etkili olarak kullanırlar. Eğitimle ilgili çeşitli bilim alanlarından alınan teorik bilgileri kullanarak yeni teoriler geliştirmek için niteliksel ve niceliksel teknikler kullanırlar. Davranışlarıyla sınıfta model oluştururlar (Churukfan, 1992, 32).

Bilgi toplumunun öğretmenlerinden, öğretene değil öğrenmeyi yönlendiren, bilgi aktaran değil, bilgi kaynaklarına erişim yollarını gösteren ve kolaylaştıran, bireysel öğretime inanan ve öğrenmeye yardımcı bir eleman olmaları beklenir. Bu nedenle, öğretmen bilgiye ulaşma yollarını bilmeli, öğrenme ortamının hazırlayıcısı ve yönlendiricisi olmalıdır. Kurduğu senaryolarla problem ortamları yaratmalı, öğrencilerin problemi belirlemesine ve probleme çözüm önerileri getirmesine yardımcı bir rehber rolü oynamalıdır (Çelik, 1997,12).

Günümüzde öğretmenlik aynı anda çok değişik rolleri birden yerine getirmesi gereken bir meslektir. Sınıf ortamında öğretmen; bir lider, disiplini sağlayan, sınıfı canlı tutan öğrenme isteğini uyandırmaya çalışan, demokratik bir ortam içinde düşünen, soran, cevap arayan, yaratan, genç kuşakları yetiştirmek için öğrencinin ilgisini, yeteneğini, öğrenme hızını tanıyan, plan ve program yaparak bunları uygulamaya koyan, değerlendirmeler yapan kişidir.

Bilmek ve öğretmek bir öğretilerde bulunması gereken ana özelliklerdir. Konusunu iyi bilmek, yeniliklere açık olmak, bunları en iyi yöntemlerle aktarabilmek, öğrencilere eşit ve objektif davranabilmek, öğrencilerin bireysel özelliklerini göz önünde bulundurabilmek, hoşgörülü, sabırlı, sıcak, sempatik, dostça davranabilmek, güzel ve zengin bir dil özelliğine sahip olabilmek öğretilerde bulunması gereken temel özelliklerdir.

İyi bir öğretmen, kendisiyle, toplumla ve dünyayla barışıktır. Siyasal örgütler ve baskı gruplarının etkilerinden uzaktır, inançlara saygılı, sevecen,

çalışkan, güvenilir, adil ve tarafsızdır. İnsanı, doğayı, hayatı ve bütün canlıları sever. Bilimsel gelişmelere ve sanatsal olaylara duyarlıdır. İnsan ilişkilerinde başarılı, karşıt düşüncelere saygılıdır. Kolektif çalışmaya yatkın, üretken, güdüleyici ve bilgilidir (Aydın, 1996, 22-23).

İyi bir öğretmende; sağlık, tertip ve görünüm, ses ve konuşma, tavırlar, içtenlik, duygusal sağlamlık, haşkalan ile geçinme, mizah duygusu, demokratik olma yanında, müsbet bilimi esas alan, fiziki ve düşünce yönünden gelişmiş, düşünce manç ve kültür yönünden özgür olan, insanlığa saygılı, bilime bilimsel düşünceye açık, yurt ve ulus sevgisi olan, dinamik düşünceye sahip, kendine güvenen, düşündüğünü uygulamaya koyabilen, insan sevgisine sahip, öğrenciye öğrenme hedeflerine ulaşmada ne derecede başarılı olduğunu anlama konusunda ve öğrenciyi daha fazla öğrenmeye teşvik etmede yardımcı olma özelliğinin bulunması beklenmektedir (Alıcıgüzel, 1973, 23-24; Alkan, 1997, 194-197).

Küçükahmet (1976) yaptığı araştırmada öğretmen niteliklerini; birey olarak öğretmen, mesleki ve akademik hazırlık, mesleki tutumları, çevre ilişkileri ve kendi kendini geliştirme olmak üzere beş boyutta toplamıştır.

Kavak (1986) öğretim elemanlarının niteliklerini; alan bilgisi, ölçme-değerlendirme, araştırma, öğretim yöntemleri ve insan ilişkileri olarak gruplandırmıştır.

Açıkgöz (1990) öğretim elemanlarının niteliklerini öğretmen-öğrenci ilişkileri, sınıf yönetimi, sınıf-içi öğretmen davranışları ve kişilik özellikleri boyutlarında belirtmiştir.

Uysal'ın "Öğretim Üyesi ve Ders Değerlendirme Formu"unda dersin içeriği, amaçları, organizasyonu, kaynakları, ödev sistemi, ara sınav sistemi, öğrencilerin derse ilgisi ve dersin genel değerlendirilmesi boyutları yer almıştır (1990).

Akgöl "İdeal bir öğretim elemanında bulunması gereken nitelikler"; kişilik, mesleki, ölçme ve değerlendirme ve insan ilişkileri olmak üzere dört boyutta toplamıştır (1994).

Öğretmenlerin belirli niteliklere sahip olmaları, onların nitelikli bir eğitim sürecinden geçirilmelerini gerekli kılmaktadır. Nitelikli öğretmen yetiştirme ilk ve ortaöğretimde eğitim-öğretim hikmetlerinin etkinlik ve etkinliğinin yükseltilmesi

demektir. Bu nedenle, Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 43. maddesinde öğretmenliğin eğitim ve öğretimle ilgili özel bir ihtisas mesleği olduğu ifade edildikten sonra mesleğin kazanılması için adayların genel kültür, özel alan eğitimi ve meslek bilgisini içeren bir eğitim sürecinden geçirilmesi gerektiği belirtilmiştir (Milli Eğitim Temel Kanunu, 1973, Madde 43).

Çağımızda "Bilen öğretir" sloganı kesinlikle geçerli değildir. Bilenin bildiğini organize bir biçimde nasıl öğreteceğini de bilmesi gerekmektedir. Bu ise öğretmenlik meslek bilgisinde yetişmekle olmaktadır. Ayrıca, öğretmen genel bir kültüre de sahip olmalıdır. Bu nedenle öğretmenler; alan bilgisi, genel kültür ve öğretmenlik meslek bilgisinde yetiştirilmelidir (Küçükahmet, 1989, 135).

Böylece, bu: öğretilmekte bulunması gereken nitelikler;

- 1) Öğretim alanı hakkında derin ve geniş alan bilgisi,
- 2) Küçük bilgi, olgu ve olay kategorilerinin büyük bir strüktüre oturtulmasına yarayacak genel kültür,
- 3) "Kim, niçin, nereye, nasıl öğretilmelidir?" sorularına cevap vermek üzere düzenli meslek bilgileri (Varış, 1988, 135).

olmak üzere üç boyutta toplanmıştır. O halde, öğretmenlerin eğitilmesinde işe koşulacak programlar bu üç öge ve bunların alt elemanları olan özellikleri içerecek şekilde tasarlanmalıdır.

Öğretmen yetiştirmede işe koşulacak programlar ne kadar mükemmel düzenlenirse düzenlensin, programların yürütülmesinden sorumlu öğretmenler belli niteliklere sahip değil iseler istenilen hedeflere ulaşamaz. Bu nedenle; nitelikli öğretmen yetiştirmede, rol alan öğretim elemanlarının niteliği önemli bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü, öğretim elemanları öğretmen adaylarının öğretmeni konumundadır.

Bir toplumdaki insan gücünün niteliği; öğretmenin niteliği ile özdeş olduğundan, yetiştirilen bireylerin niteliği arttırılmak istendiğinde işe öncelikli olarak bu bireylerin öğretmenlerini yetiştiren öğretmenlerin niteliğinden başlamak ve onların çağın gereklerine uygun olarak yetiştirmek gerekir (Korkut, 1986, 25). Çünkü, bu öğretmenlerin yetiştireceği öğretmen adayları öğretmenlerinin bilgi, beceri ve tüm kişiliğinden kazanacakları etkiyi; görev alacakları okulda devam ettireceklerdir

(MEB, 1992, 23-26). O halde "öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarında görev alacak öğretim elemanlarının akademik formasyon, kişilik ve davranış özellikleri bakımından öğretmen adaylarına örnek olacak nitelik taşımalarına ayrı bir özen gösterilmelidir" (XII. Milli Eğitim Şurası, 1989).

Ülkemizde öğretim elemanları 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu çerçevesinde atanmaktadır. Boş olan kadronun ilanında belirlenen koşulları taşıyan kişiler sınav sonuçları ya da jüri raporlarına göre öğretim elemanı olarak seçilmektedir. Seçme işleminde; diploma, özgeçmiş, bilimsel çalışmalar, deneyim gibi ölçütler kullanılmaktadır.

Öğretim elemanlarının seçim ve atamaları sırasında sadece alanda uzmanlık aranmakta, kaynaklarda belirtilen diğer niteliklere sahip olup olmadıkları konusu araştırılmaktadır. Eğitimde niteliğin artırılması için, bir öğretmende bulunması istenen niteliklerin seçme sırasında dikkate alınması gerektiği gibi, görev sırasında da sürekli ve sistemli değerlendirmelerle sahip olunan nitelikler belirlenerek geliştirici eğitim etkinliklerinin düzenlenmesi gerekir.

Öğretim elemanlarının niteliklerinin belirlenmesi amacıyla değerlendirilmeleri çeşitli şekillerde yapılabilir. Bunlar; öğretim elemanlarının kendilerini değerlendirmeleri, öğrencilerin değerlendirmesi, yönetici ya da denetleyicilerin değerlendirmesi, meslektaşların değerlendirmesi, çevrenin değerlendirmesi olabilir. Bu değerlendirmelerden öğrenci değerlendirmesi gözlenebilir öğretmen davranışları ile ilgili olduğu zaman öğrenciler çeşitli değişkenlerin etkisinde kalmadan değerlendirme yapabildiklerinden geçerli ve güvenilir sonuçlar vermektedir. Böylece, hem öğretim elemanlarının niteliği hem de öğretimin niteliği ile ilgili geçerli ve güvenilir bilgiler sağlanabilmektedir (McNeil ve Popham, 1973; Wragg, 1984).

Öğretmen niteliklerinin değerlendirilmesi ile ilgili çeşitli ülkelerde ve ülkemizde çok sayıda çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalardan bir kısmında nitelikler tek tek belirtilerek, bir kısmında ise benzer nitelikler gruplandırılarak bilgiler toplanmıştır. Öğretmenlerde bulunması gereken niteliklerin sayıca çok olması bu niteliklerin gruplandırılarak sunulmasını gerekli kılmaktadır. Böylece, hem cevaplayıcıları bütünü daha iyi görebilmekte hem de verilerin analizi için uygun bir

yapı oluşturulmaktadır.

Bu çerçevede, meslek bilgisi, alan bilgisi, genel kültür, toplumsal özellikler, bireysel özellikler boyutlarında yer alan davranışlar açısından öğretim elemanlarının yeterlilikleri öğrenci görüşlerine göre nedir? Bu çalışmanın temel sorusudur.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Necatibey Eğitim Fakültesi'nde görevli öğretim elemanlarının meslek bilgisi, alan bilgisi, genel kültür, toplumsal ve bireysel özellikler boyutlarında yer alan davranışların düzeyini öğrencilerin görüşlerine göre belirlemek ve uygulama değeri olan öneriler geliştirmektir.

Araştırmanın temel amacına ulaşmak için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

A. Öğretim Elemanlarının;

1. Öğretmenlik meslek bilgisi açısından yeterlilik derecesi nedir?
2. Alan bilgisi yönünden yeterlilik derecesi nedir?
3. Genel kültür açısından yeterlilik derecesi nedir?
4. Toplumsal özellikler açısından yeterlilik derecesi nedir?
5. Bireysel özellikler açısından yeterlilik derecesi nedir?

B. Alan bilgisi, meslek bilgisi ve genel kültür öğretim elemanları arasında;

1. Öğretmenlik meslek bilgisi toplam davranışları açısından ilişki var mıdır?
2. Alan bilgisi toplam davranışları açısından ilişki var mıdır?
3. Genel kültür toplam davranışları açısından ilişki var mıdır?
4. Toplumsal özellikler toplam davranışları açısından ilişki var mıdır?
5. Bireysel özellikler toplam davranışları açısından ilişki var mıdır?

Araştırmanın Önemi

Eğitim sisteminin temel öğeleri öğrenci, program ve öğretmendir. Eğitim sürecinde öğretmen tasarlanan programlar çerçevesinde öğrenci davranışlarında istenilen değişiklikler meydana getirmekle sorumludur. Hızla değişen ve gelişen bilim ve teknoloji karşısında toplum da değişmekte ve kendisini oluşturan bireylerde

de yem davranışların bulunmasını gerekli kılmaktadır. Bu nedenle, öğretmenin nitelikli yetiştirilmesi konusu daima gündemde kalmaktadır. Öğretmenin niteliği onu yetiştiren öğretmenin niteliği ile özdeşdir. Öğretim elemanlarının niteliklerinin belirlenmesi geleceğm öğretmenlerinden neler bekleyebileceğimiz konusunda fikir verdiği gibi, tüm öğretmenlerin yetiştirilmelerinde neler yapılması gerektiği konusunda da fikir verebilir.

Sınırlılıklar

Bu çalışma;

1. Öğretmen nitelikleri ile ilgili ulaşılan literatürle,
2. Necatibey Eğitim Fakültesi 'nde aktif olarak derse giren öğretim elemanları ile,
3. Ankette yer alan özellikler; alan bilgisi, meslek bilgisi, genel kültür ve toplumsal ve bireysel özellikler alanları ile,
4. Necatibey Eğitim Fakültesi üçüncü sınıf öğrencilerinin görüşleri ile sınırlıdır.

Sayırlar

1. Öğrenciler görüşlerini objektif olarak yansıtmaktadır.
2. Literatürde yer alan nitelikler öğretimde bulunması kabul edilen niteliklerdir.
3. Üçüncü sınıf öğrencileri öğretim elemanları ile sınıf içi etkinliğe girdiklerinden, öğretim elemanlarının niteliklerini belirtebilecek düzeyde eğitim bilimleri formasyonuna sahiptir.
4. Bu çalışmada anket, en uygun veri toplama aracıdır.

BÖLÜM II

YÖNTEM

Bu araştırma, mevcut durumun değerlendirilmesine yönelik betimsel nitelikte bir çalışmadır.

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini; BA.Ü. Necatibey Eğitim Fakültesi'nde lisans

düzeyinde öğrenim gören toplam 1768 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklemi; evrenin %10'luk dilimi olan yedi bölümden tesadüfi yöntemle seçilen 25'er kişilik toplam 175 öğrenci oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması

Bu araştırmada amaca ulaşmak için literatür taranmış ve kabul edilen öğretmen nitelikleri tespit edilmiştir.

Verilerin toplanması için elde edilen öğretmen mteliMerinin yer aldığı bir anket geliştirilmiştir. Anket beş bölümden oluşmuştur. 1.Bölüm; öğretmenlik meslek bilgisi özelliklerini içermekte olup 32 özellik yer almıştır. 2.Bölüm; alan bilgisi özelliklerini içermekte olup 8 özelliğe yer verilmiştir. 3.Bölüm; yedi genel kültür özelliğim, 4.Bölüm; sekiz toplumsal özelliği, 5.Bölüm; on beş bireysel özelliği içermektedir. Ankette, toplam 70 davranışa yer verilmiş ve "Zayıf-Orta-İyi-Çok İyi" ifadelerinin yer aldığı dördü dereceleme ölçeği kullanılmıştır.

Verilerin Çözümü ve Yorumlanması

Elde edilen verilerin çözümü için yüzdeler, frekans, aritmetik ortalama, varyans analizi ve t testinden yararlanılarak tablolar oluşturulmuş ve bu tablolar üzerinde yoruma gidilmiştir.

BÖLÜM III

BULGULAR ve YORUMLAR

Bu bölümde örneklem olarak belirlenen 175 öğrencinin öğretim elemanlarını değerlendirme derecelerine ilişkin bulgular alt problemler çerçevesinde verilmiş ve yorumlar yapılmıştır.

Öğrencilerin alan bilgisi, öğretmenlik meslek bilgisi ve genel kültür öğretim elemanlarının; meslek bilgisi, alan bilgisi, genel kültür, toplumsal ve bireysel özellikler boyutlarında yer alan davranışlar ile ilgili görüşleri EK'te verilen Tablo' da sunulmuştur.

Tablo 1'de de görüldüğü gibi, alan bilgisi öğretim elemanları, en yüksek

2.38 aritmetik ortalama ile "Sınıfta hakimiyeti sağlama" , 2.74 aritmetik ortalama üe "Derslere zamanında gelme" ve "Derslerinden zamanında çıkma" davranışlarını yeterince göstermektedir. Aynı grubun en zayıf iki davranışı ise 1.26 aritmetik ortalama ile "Öğrencilerin alan bilgisinin yanında öğretmenlik davranışlarını da ölçme" ve 1.44 aritmetik ortalama üe "Gizil güçlerin ortaya çıkması için gerekli ortamı sağlamadır. Meslek bilgisi grubunda yer alan 32 davranıştan 19'u ortalamının altında diğerleri ise üstünde alan bilgisi öğretim elemanlarında gösterilmektedir.

Öğretmenlik meslek bilgisi öğretim elemanları, meslek bilgisi davranışlarından 3.01 aritmetik ortalama ile "Sınıfta hakimiyeti sağlama" , 2.94 aritmetik ortalama ile "Dönüt'ün kullanılmasında ipucu, düzeltme ve pekiştiricileri bir arada kullanma"yı yeterince göstermektedir. Aynı grubun en zayıf iki davranışı ise 1.51 aritmetik ortalama ile "Gizil güçlerin ortaya çıkması için gerekli ortamı sağlama" ve 1.79 aritmetik ortalama ile "Sınıftaki ve dışarıdaki bir ortamda öğrenciyi tanıma ve ismiyle hitap etme"dir. Bu grupta yer alan davranışlardan 21'i meslek bilgisi öğretim elemanlarının yeteri kadar gösterilmekte diğerleri ise, yeterli düzeyde gösterilmemektedir.

Genel kültür öğretim elemanları , meslek bilgisi davranışlarından 3.25 aritmetik ortalama ile "Derslerine zamanında gelme", 2.73 aritmetik ortalama üe "Derslerinden zamanında çıkma" davranışlarını yeterince göstermektedirler. Aynı grubun en zayıf görülen iki davranışı, 1.44 aritmetik ortalama üe "Gizil güçlerin ortaya çıkması için gerekli ortamı sağlama" ve 1.54 aritmetik ortalama ile "Sınıftaki ve dışarıdaki bir ortamda öğrenciyi tanıma ve ismiyle hitap etme" dir.

Her üç gruptaki öğretim elemanları birlikte incelendiğinde, alan ve meslek bilgisi öğretim elemanlarının sınıfta hakimiyeti sağlamalarına karşın genel kültür öğretim elemanlarının sağlayamadıkları; her üç grubun gizil güçlerin ortaya çıkması için gerekli ortamı sağlayamadıkları görülmektedir.

Alan bilgisi davranışları incelendiğinde; alan bilgisi öğretim elemanlarının 2.68 aritmetik ortalama ile "Alanına hakim olma " davranışını yeterince gösterdikleri anlaşılmaktadır. Bunu, 2.64 aritmetik ortalama ile "Konuların işlenmesi sırasında öncelik sonralık sırasına dikkat etme" davranışı izlemektedir. Aynı grup, 2.10

aritmetik ortalama ile "Alanında üretken olma" ve 2.12 aritmetik ortalama ile "Dersi ile diğer dersler arasında ilişki kurma" davranışlarını yeterince gösterememektedir. Tüm davranışlardan 3'ü orta düzeyde diğerleri ise iyi düzeyde gösterilmektedir.

Öğretmenlik meslek bilgisi öğretim elemanları, alan bilgisi davranışlarından, 3.37 aritmetik ortalama ile "Alanında araştırmacı olma" davranışının en iyi ve 3.07 aritmetik ortalama ile de "Alanına hakim olma" davranışını ikinci davranış olarak göstermektedirler. Aynı grup, 2.39 aritmetik ortalama ile "Alanıyla ilgili akademik gelişmeleri takip etme" ve 2.44 aritmetik ortalama ile "Öğrenci açısından alanı cazip hale getirme" davranışlarını yeterince göstermektedirler. Davranışlardan 4'ünün orta düzeyde 3'ünün ise iyi düzeyde olduğu anlaşılmaktadır.

Genel kültür öğretim elemanlarının alan bilgisi davranışları incelendiğinde, 2.87 aritmetik ortalama ile "Alanına hakim olma" davranışını ve 2.55 aritmetik ortalama ile "Konuların işlenmesi sırasında öncelik sonralık sırasına dikkat etme" davranışlarını yeterince gösterdikleri anlaşılmaktadır. Aynı grupta, 1.92 aritmetik ortalama ile "Alanla ilgili akademik gelişmeleri takip etme ve duyurma" davranışının en zayıf davranış olduğu görülmektedir. Davranışlardan 3'ü orta düzeyde, diğerleri iyi düzeyde görülmektedir.

Her üç grup da "Alanına hakim olma" davranışını yeterince göstermekte, buna karşılık "Alanıyla ilgili gelişmeleri takip etme" ve "Üretken olma" davranışlarını yeterli düzeyde gösterememektedir.

Bireysel özellikler açısından, alan bilgisi öğretim elemanları 2.83 aritmetik ortalamaya sahip "Kılık kıyafetlerine özen gösterme" ile 2.71 aritmetik ortalamaya sahip "Mesleğine karşı ilgi ve sevgi duyma" davranışlarını en yüksek düzeyde göstermekte, 1.08 aritmetik ortalama ile "Bireysel problemlere duyarlı olma" ve 1.95 aritmetik ortalama ile "Kendi hatalarını kabul etme düzeltmeye çalışma" davranışlarını en düşük düzeyde sergilemektedir. En düşük aritmetik ortalamaya sahip davranışların iyi düzeyde, en düşük aritmetik ortalamaya sahip davranışların ise orta düzeyde yer aldığı görülmektedir.

Meslek bilgisi öğretim elemanları ise, bireysel özellikler açısından 3.07

aritmetik ortalama ile "Mesleğine karşı ilgi ve sevgi duyma" ve 2.77 aritmetik ortalama ile "Yeniliklere açık olma" davranışlarını yeterli düzeyde göstermektedir. En düşük aritmetik ortalamaya sahip iki davranış ise; 2.17 aritmetik ortalama ile "Bireysel problemlere duyarlı olma" ve 2.33 aritmetik ortalama ile "Yaratıcı bir yapıya sahip olma"dır. En yüksek aritmetik ortalama ile sergilenen davranışlar iyi düzeyde en düşük aritmetik ortalama ile sergilenen davranışlar ise orta düzeydedir. Ama oran olarak iyiye oldukça yakındır.

Genel kültür öğretim elemanlarıyla, bireysel özellikler açısından en yüksek aritmetik ortalama ile şu iki davranışı sergiledikleri gözlenmektedir. 2.81 aritmetik ortalama ile "Mesleğine karşı ilgi ve sevgi duyma" ve 2.80 aritmetik ortalama ile "Kılık kıyafetine özen gösterme". En düşük aritmetik ortalamaya sahip iki davranış ise, 1.96 aritmetik ortalama ile "Bireysel problemlere karşı duyarlı olma" ve 2.04 aritmetik ortalama ile "Yaratıcı bir yapıya sahip olma"dır. . En yüksek aritmetik ortalamaya sahip bu davranışlar iyi düzeyde sergilenmekte, en düşük aritmetik ortalamaya sahip iki davranış ise orta düzeyde sergilenmektedir.

Bireysel özellikler açısından her üç alan öğretim elemanlarının en yüksek aritmetik ortalamaya sahip davranışları karşılaştırıldığında farklılıklar görülmektedir. Alan bilgisi ve genel kültür öğretim elemanlarının en yüksek aritmetik ortalamaya sahip davranışları benzerlik göstermekte sadece alan bilgisi öğretim elemanlarının "Yeniliklere açık olma" davranışını daha üst düzeyde ve diğerlerinden ayrılarak sergiledikleri görülmektedir. En düşük aritmetik ortalamaya sahip davranış ise "Bireysel problemlere karşı duyarlı olma"dır. Kötülerin içerisinde en iyisi ise meslek dersi öğretmenleridir. En düşük ikinci davranış olan "Yaratıcı bir yapıya sahip olma" meslek bilgisi ve genel kültür öğretim elemanlarında benzerlik göstermektedir. Alan bilgisi öğretim elemanları ise "Kendi hatalarını kabul etme ve düzeltme" davranışını sergilemektedir.

Toplumsal özellikler davranışları arasında alan bilgisi öğretim elemanlarının 2.51 aritmetik ortalamaya sahip "Nezaket kurallarına uyma" davranışı ile 2.46 aritmetik ortalamaya sahip "Toplumun milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyip koruma ve geliştirmeye açık olma" davranışlarını üst düzeyde gösterdikleri araştırmaya katılan öğrencilerce belirtilmiştir. 1.64 aritmetik

ortalamaya sahip, "Sosyal ve sportif faaliyetlere katılma" davranışı ile 1.78 aritmetik ortalamaya sahip "Sizlerin ders dışı sosyal ve sportif faaliyetlere katılmanızı sağlayıp destekleme" davranışlarının en düşük düzeyde sergilendiği belirtilmiştir. En ıy iki davranış ıy düzeyde, en düşük ıkı davranış ise orta düzeyde sergilenmektedir. Meslek bilgisi öğretim elemanlannm toplumsal özellikleri üe ilgili davranışlardan en yüksek düzeyde sergilenen 2.76 aritmetik ortalamaya sahip "Nezaket kurallarına uyma" davranışı ile 2.66 aritmetik ortalamaya sahip "Çevresindeki olaylara duyarlı olma" davranışının olduğu görülmektedir. En düşük olarak sergilenen davranış ise 1.88 aritmetik ortalamaya sahip "Sizin ders dışı sosyal ve sportif faaliyetlere katılmanızı sağlayıp destekleme" ile 1.93 aritmetik ortalamaya sahip "Sosyal ve sportif faaliyetlere katılma" dır. En yüksek aritmetik ortalamaya sahip iki davranış ise orta düzeyde sergilenmektedir. Genel kültür öğretim elemanlannm toplumsal özellikleri üe ilgili davranışlardan en yüksek aritmetik ortalamaya sahip olarak sergiledikleri iki davranış ise; 2.74 aritmetik ortalamaya sahip "Nezaket kurallarına uyma" davranışı ile 2.58 aritmetik ortalamaya sahip "Toplumun milibardaki, inşam, manevi, kültürel değerlerini benimseyip koruma ve geliştirmeye açık olma"dır. Bu davranışlarda iyi düzeyde sergilenmektedir. En düşük aritmetik ortalamaya sahip ıkı davranış ise 1.63 aritmetik ortalamaya sahip "Sızın ders dışı sosyal ve sportif faaliyetlere katılmanızı sağlayıp destekleme" ile 1.64 aritmetik ortalamaya sahip "Sosyal ve sportif faaliyetlere katılma"dır. Bu iki davranış ise orta düzeyde sergilenmektedir.

Toplumsal özellikler davranışları arasında yer alan "Nezaket kurallarına uyma" davranışı öğretim elemanları tarafından üst düzeyde gösterilmektedir. En yüksek aritmetik ortalamaya sahip davranış alan bilgisi ve genel kültür öğretim elemanlar pda "Toplumun milli, ahlaki, insanı, manevi, kültürel değerlerini benimseyip koruma ve geliştirmeye açık olma" davranışı, meslek bilgisi öğretim elemanlarında ise "Çevresindeki olaylara karşı duyarlı davranma" davranışıdır. Diğer iki gruptaki öğretim elemanlannm en yüksek aritmetik ortalamaya sahip olarak gösterdikten davranış, meslek dersi öğretmenlerince de her iki gruptan daha yüksek aritmetik ortalamaya sahip olarak gösterilmektedir; en düşük aritmetik ortalamaya sahip olarak gösterilen davranışlar her üç grupta da aynı davranışlardır.

Araştırmaya katılan öğrenciler alan bilgisi öğretim elemanlarının genel kültür davranışlarından 2.76 aritmetik ortalama ile en fazla "Atatürk inkılaplarını benimseyip ona uygun davranma" davranışı ile 2.52 aritmetik ortalama ile "Türkçe'yi etkin ve güzel kullanma" davranışını gösterdiklerini belirtmişlerdir. 1.88 aritmetik ortalama ile "Günlük, toplumsal ve kültürel olaylar hakkında öğrencilerin yorum yapmalarını sağlama" ve 2.19 aritmetik ortalama ile "Günlük, toplumsal ve kültürel olaylardan haberdar olma, bu konuda yorum yapma" davranışının en düşük oranda sergilendiklerini belirtmişlerdir. Davranışlardan dördünün iyi düzeyde, diğer davranışların ise orta düzeyde sergilendiği görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrenciler; meslek dersi öğretim elemanlarının genel kültür davranışlarından 3.03 aritmetik ortalama ile en yüksek "Atatürk ilke ve inkılaplarına uyma" davranışını gösterdiklerini belirtmişlerdir. Sergilenen en düşük aritmetik ortalamaya sahip iki davranış ise 2.55 aritmetik ortalama ile "Günlük, toplumsal ve kültürel olaylar hakkında öğrencilerin yorum yapmalarını sağlama" ve 2.45 aritmetik ortalama ile "Günlük, toplumsal ve kültürel olaylardan haberdar olma, bu konuda yorum yapma"dır.

Genel kültür öğretim elemanları öğrenciler tarafından; genel kültür davranışlarından 2.80 aritmetik ortalama ile "Türkçe'yi etkin ve güzel kullanma" 2.76 aritmetik ortalama ile "Atatürk ilke ve inkılaplarını benimseyip ona uygun davranma" davranışlarında yeterli, 2.20 aritmetik ortalama ile "Günlük, toplumsal ve kültürel olaylardan haberdar olma, bu konuda yorum yapma" ve 2.33 aritmetik ortalamaya sahip "Tecrübeleri ile öğrencilerini hayata hazırlama" davranışlarında yetersiz bulunmuşlardır. 45. ve 46. davranışlar orta düzeyde diğer davranışlar ise iyi düzeyde gösterilmektedir.

Alan bilgisi öğretim elemanlarının genel kültür davranışlarından; son üç davranışı orta düzeyde, diğerleri ise iyi düzeyde; meslek bilgisi öğretim elemanlarının sadece son davranışı orta düzeyde, diğerleri ise iyi düzeyde; genel kültür öğretim elemanlarının ise son üç davranışı orta düzeyde diğer dört davranışı ise iyi düzeyde sergiledikleri gözlenmektedir. Ancak, genel kültür davranışlarını sergilemede her üç grubun orta düzeyde sergiledikleri davranışlarının aritmetik ortalama olarak iyiye oldukça yakın olduğu görülmektedir.

Alan bilgisi, öğretmenlik meslek bilgisi ve genel kültür öğretim elemanlarının beş boyutta yer alan toplam davranışlar açısından değerlendirilmesi Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2 incelendiğinde, meslek bilgisi davranışları açısından öğrencilerin %32'sinin alan bilgisi öğretim elemanları, %51'inin meslek bilgisi öğretim elemanlarını %3'ünün genel kültür öğretim elemanları iyi ve çok iyi buldukları görülmektedir.

Alan bilgisi davranışları açısından, öğrencilerin %45'i alan bilgisi öğretim elemanlarını, %63'ü meslek bilgisi öğretim elemanlarını, %51'i genel kültür öğretim elemanlarını iyi ve çok iyi bulmaktadırlar.

Genel kültür davranışları açısından öğrencilerin %47'sinin alan bilgisi öğretim elemanlarını, %65'i öğretmenlik meslek bilgisi öğretim elemanlarını, %54'ü genel kültür öğretim elemanlarını iyi ve çok iyi olarak değerlendirmektedir.

Toplumsal özellikler açısından, öğrencilerin %35'i alan bilgisi öğretim elemanlarını, %46'sı öğretmenlik meslek bilgisi öğretim elemanlarını, %36'sı genel kültür öğretim elemanlarını iyi ve çok iyi olarak belirtmişlerdir.

Tablo I.
Alan Bilgisi, Öğretmenlik Meslek Bilgisi ve Genel Kültür Öğretim Elemanlarının Beş Boyutta Yer Alan Toplam Davranışlar Açısından Değerlendirilmesi

*	Alan Bilgisi Öğretmenleri					Meslek Bilgisi Öğretmenleri					Genel Kültür Öğretmenleri				
	1	2	3	4	X	1	2	3	4	X	1	2	3	4	X
F	1829	1958	1443	370	2.06	1033	1723	2173	671	2.63	1925	1941	1439	295	2.01
%	33	35	26	06		18	31	39	12		34	35	26	05	
F	322	450	447	151	2.32	178	332	641	249	2.68	315	512	464	109	2.26
%	23	32	34	11		13	24	46	17		22	37	33	08	
F	281	372	414	158	2.36	139	288	537	261	2.75	220	340	466	199	2.52
%	23	30	34	133		11	24	44	21		18	28	38	16	
F	480	440	365	115	2.08	331	428	492	149	2.32	446	454	391	109	2.11
%	34	31	26	09		24	30	35	11		32	32	28	8	
F	571	953	881	220	2.28	316	766	1177	366	2.60	416	942	1016	251	2.41
%	22	36	34	08		12	29	45	14		166	36	39	09	
F	3488	4173	3580	1014	2.17	1997	3537	5020	169	2.52	3322	4189	3776	963	2.19
%	28	34	29	09		16	29	41	6		27	34	31	08	

Davranışlar: A: Meslek Bilgisi Davranışları,
B: Alan Bilgisi Davranışları,
C: Genel Kültür Davranışları,
D: Toplumsal Özellikler Davranışları,
E: Bireysel Özellikler Davranışları,
F: Genel Toplamlar.

1: Zayıf.
2: Orta.
3: iyi
4: Çok İyi.
X: Aritmetik Ortalama

Bireysel özellikler açısından, öğrencilerin %43'ü alan bilgisi öğretim elemanlarını, %59'u öğretmenlik meslek bilgisi öğretim elemanlarını, %8'i genel kültür öğretim elemanlarını iyi ve çok iyi olarak değerlendirmişlerdir.

Tüm boyutlarda yer alan toplam davranışlar açısından Tablo incelendiğinde, alan bilgisi öğretim elemanlarının davranışlarından %38'inin, öğretmenlik meslek bilgisi öğretim elemanlarının davranışlarından %55'inin, genel kültür öğretim elemanlarının davranışlarından %39'unun iyi ve çok iyi olarak belirtildiği görülmektedir.

Toplam davranışlar açısından bir sıralama yapılacak olursa ilk sırayı 2.52 aritmetik ortalama ile öğretmenlik meslek bilgisi öğretim elemanları, ikinci sırayı 2.19 aritmetik ortalama ile genel kültür öğretim elemanları, üçüncü sırayı ise 2.17 aritmetik ortalama ile alan bilgisi öğretim elemanlarının aldığı görülmektedir. Her üç alan öğretim elemanlarının aritmetik ortalama değerleri bu şekilde sıraya konuknaşma rağmen aralarında büyük bir fark yoktur, sadece öğretmenlik meslek bilgisi öğretim elemanları diğer iki gruba oranla daha iyi düzeyde değerlendirilmiştir. Tablo.2, alan bilgisi, öğretmenlik meslek bilgisi ve genel kültür öğretim elemanlarının meslek bilgisi davranışları arasındaki ilişki ile varyans analizini göstermektedir.

Tablo 2.
Meslek Bilgisi Açısından Üç Grup Öğretim Elemanlarının Davranışları Arasındaki İlişki İle İlgili Varyans Analizi

Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Gruplar Arası	3.79	2	1.90	24.358	>0.01
Grup İçi	7.21	94	0.078		
Toplam	11	96			

Tablo 2'deki varyans analizi sonuçları incelendiğinde, üç grup öğretim elemanları arasında 0.01 düzeyinde anlamlı bir fark olduğu anlaşılmaktadır. Bu farkın hangi bölümler arasında olduğunu belirlemek üzere "t" testi yapılmış ve sonuçları aşağıda verilmiştir.

Alan bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisi öğretim elemanları arasındaki ilişkiyi belirlemek için yapılan t testi sonucunda elde edilen değer= -1.57 , 0.05

düzeyinde ve tablo değeri= 1.96 dır. $1.57 < 1.96$ olduğundan aralarında anlamlı bir ilişki yoktur.

Alan bilgisi ve genel kültür öğretim elemanları arasındaki ilişkiyi belirlemek için yapılan t testi sonucunda elde edilen değer = 0.56 , 0.05 düzeyinde tablo değeri 1.96 dır. $0.56 < 1.96$ olduğundan aralarında anlamlı bir ilişki yoktur.

Öğretmenlik meslek bilgisi ve genel kültür öğretim elemanları arasındaki ilişkiyi belirlemek için yapılan t testi sonucunda elde edilen değer = 2.17 , 0.05 düzeyinde tablo değeri 1.96 dır. $2.17 > 1.96$ olduğundan aralarında anlamlı bir ilişki vardır.

Alan bilgisi davranışları açısından üç grup öğretim elemanlarının davranışları arasındaki ilişki ile ilgili varyans analizi Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3.
Alan Bilgisi Davranışları Açısından Üç Grup Öğretim Elemanlarının Davranışları Arasındaki İlişki İle İlgili Varyans Analizi

Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Gruplar Arası	1.13	2	0.57	-2.85	<.001
Grup İçi	-4.13	21	-0.20		
Toplam	-3	23			

Tablo 3'deki varyans analizi sonuçları incelendiğinde, üç grup öğretim elemanları arasında 0.01 düzeyinde, pay için 2, payda için 100 sd' de anlamlı bir farka rastlanmamıştır.

Genel kültür davranışları açısından üç grup öğretim elemanlarının davranışları arasındaki ilişki ile ilgili varyans analizi Tablo 4'de sunulmuştur.

Tablo 4.
Genel Kültür Davranışları Açısından Üç Grup Öğretim Elemanlarının Davranışları Arasındaki İlişki İle İlgili Varyans Analizi

Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Gruplar Arası	0.15	2	0.075	-0.35	<.001
Grup İçi	-2.15	18	-0.212		
Toplam	-2	20			

Tablo 4'deki varyans analizi sonuçları incelendiğinde, üç grup öğretim elemanları arasında 0.01 düzeyinde, pay için 2, payda için 20 sd¹ de anlamlı bir farka rastlanmıştır.

Toplumsal özellikler davranışları açısından üç grup öğretim elemanlarının davranışları arasındaki ilişki ile ilgili varyans analizi Tablo 5'de verilmiştir.

Tablo 5.
Toplumsal Özellikler Davranışları Açısından Üç Grup Öğretim Elemanlarının Davranışları Arasındaki İlişki İle İlgili Varyans Analizi

Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Gruplar Arası	0.35	2	0.175	-9.46	<.001
Grup İçi	-0.39	21	-0.019		
Toplam	-0.04	23			

Tablo 5'deki varyans analizi sonuçları incelendiğinde, üç grup öğretim elemanları arasında 0.01 düzeyinde, pay için 2, payda için 100 sd¹ de anlamlı bir farka rastlanmamıştır.

Bireysel özellikler davranışları açısından üç grup öğretim elemanlarının davranışları arasındaki ilişki ile ilgili varyans analizi Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6.
Bireysel Özellikler Davranışları Açısından Üç Grup Öğretim Elemanlarının Davranışları Arasındaki İlişki İle İlgili Varyans Analizi

Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Gruplar Arası	0.87	2	0.44	4.49	<.001
Grup İçi	4.13	42	0.098		
Toplam	5	44			

Tablo 6'deki varyans analizi sonuçları incelendiğinde, üç grup öğretim elemanları arasında 0.01 düzeyinde, pay için 2, payda için 100 sd¹ de anlamlı bir farka rastlanmamıştır.

BÖLÜM IV

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu araştırma sonunda ortaya çıkan sonuçlar ve bu sonuçlara göre belirlenen sorunlara çözüm önerileri bu bölümde sunulmuştur.

Sonuçlar:

1. Meslek bilgisi davranışları açısından; öğretmenlik meslek bilgisi öğretim elemanlarının, alan bilgisi ve genel kültür öğretim elemanlarına göre daha yeterli oldukları görülmektedir. Alan bilgisi ve genel kültür öğretim elemanları arasında belirgin bu fark görülmemekle beraber, bunlarla öğretmenlik meslek bilgisi öğretim elemanları arasında çok az da olsa bir fark bulunmaktadır. Alan bilgisi ve genel kültür öğretim elemanlarının, öğretmen yetiştiren bir kurumda görev yapmalarına rağmen, meslek bilgisi davranışlarına gereken önemi vermedikleri, daha çok alanla ilgili konular üzerinde durdukları söylenebilir. Bu durum üzerinde önemle durulması gereken bir sorunu ortaya koymaktadır. Ancak, öğretmenlik meslek bilgisi öğretim elemanlarının diğer iki gruba göre daha yeterli belirtilmelerine karşın davranışları istenilen yeterlilikte gösteremedikleri söylenebilir.

2. Alan bilgisi davranışları açısından; alan bilgisi ve genel kültür öğretim elemanları arasında belirgin bir fark görülmemekle beraber, bunlarla öğretmenlik meslek bilgisi öğretim elemanları arasında az da olsa bir fark görülmektedir. Alan bilgisi davranışları açısından ilginç bir durum ortaya çıkmaktadır. Öğrenciler, alan bilgisi ve genel kültür öğretim elemanlarını orta derecede değerlendirirken, öğretmenlik meslek bilgisi öğretim elemanlarını iyi derecede değerlendirmektedir. Öğretmenlik meslek bilgisi öğretim elemanlarının alan bilgisi davranışları açısından daha başarılı olmalarında araştırmacı bir özelliğe sahip olmaları neden olabilir.

3. Genel kültür davranışları açısından; alan bilgisi öğretim elemanları, öğrenciler tarafından orta derecede, genel kültür ve öğretmenlik meslek bilgisi öğretim elemanları iyi derecede değerlendirmiştir. Bu boyut, genel kültür öğretim elemanlarının iyi olarak değerlendirildikleri tek davranış boyutudur.

4. Toplumsal özellikler açısından; alan bilgisi, öğretmenlik meslek bilgisi

ve genel kültür öğretim elemanları arasında belirgin bir fark görülmektedir. Öğrenciler tarafından her üç alan öğretim elemanları bu boyutta orta olarak değerlendirilmiştir. Bu açıdan baktığımızda öğretim elemanlarının tamamı toplumsal davranışlara gereken önemi vermemekte, Öğrencilere bu konuda rehberlik edememektedirler.

5. Bireysel özellikleri açısından; alan bilgisi ve genel kültür öğretim elemanları arasında belirgin bir fark görülmemekle beraber, bunlarla öğretmenlik meslek bilgisi öğretim elemanları arasında az da olsa bir fark görülmektedir. Bu boyuttaki davranışlarda öğrenciler, öğretmenlik meslek bilgisi öğretim elemanlarını iyi derecede değerlendirirken alan bilgisi ve genel kültür öğretim elemanlarını orta derecede değerlendirmişlerdir. Bu durumun öğretim elemanlarının yetiştikleri alanlara bağlı olarak ortaya çıktığı söylenebilir. Ancak, tüm öğretim elemanları bu boyutta istenilen yeterlilikte davranış gösterememektedir.

Öneriler:

1. Necatibey Eğitim Fakültesi'nde görev yapan öğretim elemanlarının, öğretmenlik yeterlilikleri alanında gelişmelerini sağlamak amacıyla eğitim amaçlı etkinlikler düzenlenmelidir. Bu doğrultuda;

- Doğrudan yetiştirme amaçlı hizmet-içi eğitim programları düzenlenmeli,
- Ulusal düzeydeki yayın, kongre, konferans, seminer vb. etkinliklere öğretim elemanlarının katılımları sağlanmalıdır.
- Fakülte bilim ve teknolojiye yenilikleri takip edebilecek şekilde donatılmalıdır.

2. Öğretim elemanlarının yetiştirilmesine ve geliştirilmesine yönelik olarak yapılacak eğitim etkinliklerinde çeşitli fakültelerin bölümleri ile işbirliğine gidilmelidir.

3. Öğretim elemanlarının en iyi denetmeni öğrencileridir. Öğretim elemanları ve öğrenciler sınıf ortamında uzun süre yüz yüze bulunmaktadır. Bu nedenle öğrencilerin öğretim elemanının yeterliliklerine ilişkin değerlendirmeleri önemlidir. Bu doğrultuda öğretim elemanlarının değerlendirilmesinde öğrenci görüşlerinin sürekli ve sistemli bir şekilde alındığı objektif bir sistem geliştirilmeli, her iki yılda bir yapılacak uygulama sonuçlarından öğretim elemanları haberdar

edilmelidir.

4. Öğretim elemanlarının araştırma olanakları genişletilmeli, alanıyla ilgili yenilikleri takip etmesi sağlanmalı ve araştırmaları desteklenmelidir.

5. Özellikle ölçme ve değerlendirme konusundaki subjektif yargıları ya da kişisel uygulamaları azaltmak, ölçme değerlendirme ilkeleri konusunda uzlaşmaya varmak için fakülte'deki Eğitim Bilimleri Bölümü ile işbirliği ve koordinasyon esasına dayalı olarak ölçme ve değerlendirme işleminin etkililiğini arttırmaya yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

EK

Alan Bilgisi, Öğretmenlik Meslek Bilgisi ve Genel Kültür Öğretim Elemanlarının Meslek Bilgisi, Alan Bilgisi, Genel Kültür, Toplumsal ve Bireysel Özelliklerle İlgili Davranışlarının Değerlendirilmesi

MESLEK BİLGİSİ DAVRANIŞLARI	f %	Alan Bilgisi Öğr. Elemanları					Meslek Bilgisi Öğr. Elemanları					... Genel Kültür Öğr. Elemanları				
		1	2	3	4	X	1	2	3	4	X	1	2	3	4	X
1. Dersin ve konunun özelliğine uygun öğretim yöntem ve tekniklerini kullanma	f %	27 16	86 49	57 32	5 3	2.22	10 05	58 34	98 26	9 05	2.60	.31 18	69 39	62 35	13 08	2.33
2. Öğretmenlik mesleğine yönlendirme	f %	53 30	67 38	46 26	10 06	2.08	13 07	34 20	84 48	44 25	2.91	65 38	69 39	35 20	6 03	1.89
3. Alanıyla ilgili inceleme ve araştırmaya yönelme	f %	59 34	64 37	47 27	5 02	1.98	54 31	66 38	45 26	10 05	2.06	92 53	46 26	28 16	10 05	1.76
4. Yapıcı, yaratıcı, araştırmacı bireyler olarak yetişmeniz için gerekli teşvikleri yapıp uygun etkinlikleri düzenleme	f %	81 46	50 29	39 20	9 05	1.84	49 28	52 30	59 34	15 08	2.23	94 54	53 30	25 14	3 02	1.64
5. Grup çalışmalarını destekleme	f %	78 45	54 31	33 19	10 05	1.86	57 33	66 38	38 21	14 08	2.05	96 55	56 32	19 11	4 02	1.60
6. Sizlerin aktif olarak derse katılmanız için gerekli koşulları oluşturma	f %	46 26	81 46	40 23	8 05	2.05	18 10	60 34	75 43	22 13	2.58	57 33	74 42	40 23	4 02	1.95
7. Derslerinde hazır bulunuşluk seviyenizi dikkate alma	f %	54 31	73 41	43 25	5 03	1.99	36 21	54 31	72 41	13 07	2.35	57 33	64 36	47 27	7 04	2.02
8- Mesleğinizi sevmenizi sağlama	f %	60 34	41 23	59 34	15 09	2.16	28 16	37 21	82 47	28 16	2.63	66 38	54 31	43 25	12 07	2.00
9. Derslerini planlı bir şekilde yürütme	f %	17 10	58 33	77 44	23 13	2.60	11 06	34 19	96 56	34 19	2.87	27 15	66 38	75 43	7 04	2.35
10. Derslerine zamanında gelme	f %	21 12	37 21	88 48	34 19	2.74	26 15	48 27	71 41	30 17	2.60	19 11	35 22	94 53	27 15	3.25

EK -devam

MESLEK BİLGİSİ DAVRANIŞLARI	f %	Alan Bilgisi Öğr. Elemanları					Meslek Bilgisi Öğr. Elemanları					Genel Kültür Öğr. Elemanları				
		1	2	3	4	X	1	2	3	4	X	1	2	3	4	X
11. Derslerinden zamanında çıkma	f %	24 14	33 19	83 47	35 20	2.74	21 12	41 23	87 50	26 15	2.67	18 10	39 22	91 53	27 15	2.73
12. Sınavları Ölçme ve değerlendirme ilke ve tekniklerine uygun olarak hazırlama	f %	79 45	56 32	35 20	5 03	1.80	24 14	57 33	37 38	27 15	2.55	31 18	73 42	57 33	14 07	2.31
13. Sınav değerlendirmelerim ölçme ve değerlendirme ilke ve tekniklerine uygun olarak yapma	f %	66 38	60 34	36 21	13 07	1.98	18 10	46 26	82 47	29 17	2.70	37 21	68 39	61 35	9 05	2.24
14. Bireysel farkları dikkate alma	f %	76 43	70 40	23 13	6 04	1.76	49 28	67 39	50 29	9 04	2.10	66 38	68 39	32 18	9 05	1.91
15. İleride karşılaştığımız problemlere ilişkin mesleki rehberlik yapma	f %	76 43	50 29	38 21	11 06	1.91	32 18	44 25	74 42	25 15	2.52	74 42	55 31	36 21	10 06	1.89
16. Sizinle etkili iletişim kurma	f %	56 32	55 31	56 32	8 05	2.09	34 19	53 30	73 42	15 08	2.39	69 39	64 37	38 22	4 02	1.86
17. Sizi sınıfta ve dışarıdaki bir ortamda tanıma ve isminizle hitap etme	f %	54 31	53 30	48 27	20 12	2.19	90 51	40 23	36 21	9 05	1.79	108 62	43 24	20 12	4 02	1.54
18. Gizli güçlerinizin ortaya çıkması için gerekli ortamı sağlama	f %	113 65	47 27	14 08	1 00	1.44	103 59	54 31	18 10	0 00	1.51	117 67	41 23	15 09	2 01	1.44
19. Yeni eğitim teknolojilerinden yararlanma	f %	92 53	62 35	20 12	1 05	1.60	57 32	78 45	33 19	7 04	1.94	93 53	66 38	14 08	2 01	1,57
20. Eğitim araç ve gereçlerini yerinde ve zamanında kullanma	f %	49 28	66 38	50 28	10 06	2.12	35 20	80 46	51 29	9 05	2.19	56 32	74 42	40 23	5 03	1,96
21. Öğrencileri çeşitli yönleri ile değerlendirme	f %	54 31	85 49	29 16	7 04	1.93	43 25	76 43	48 27	8 05	2,12	80 46	70 40	20 11	5 03	1,71
22. Farklı ölçme araçlarını kullanarak elde edilen verilere göre değerlendirme yapma	f %	104 59	50 29	19 11	2 01	1.53	36 21	69 39	60 34	10 06	2.25	100 57	50 29	25 14	0 00	1,57

EK -devam

MESLEK BİLGİSİ DAVRANIŞLARI	f %	Alan Bilgisi Öğr. Elemanları					Meslek Bilgisi Öğr. Elemanları					Genel Kültür Öğr. Elemanları				
		1	2	3	4	X	1	2	3	4	X	1	2	3	4	X
23. Öğrencilerin alan bilgilerinin yanında öğretmenlik davranışlarını da ölçme	f %	108 61	50 29	14 08	3 02	1.26	34 20	55 31	70 40	16 09	2.38	95 54	58 33	20 12	2 01	1.59
24. Okulla ilgili yasa ve yönetmeliklere uyma	f %	16 09	55 31	78 45	26 15	2.65	7 04	42 24	98 56	28 16	2.84	17 10	35 20	100 57	23 13	2.73
25. Sınıfta hakimiyeti sağlama	f %	11 06	45 26	82 47	37 21	2.83	5 03	30 17	98 56	42 24	3.01	28 16	45 26	78 44	24 14	2.56
26. Diğer öğretim elemanları ile işbirliği yapma	f %	54 31	60 34	50 29	11 06	2.10	25 14	45 26	78 45	27 15	2.61	45 26	70 40	55 31	5 03	2.11
27. Dersleri işlerken yeri ve zanaat gelince ipuçlarına yer verme	f %	27 16	81 46	56 32	11 06	2.29	11 06	62 36	79 45	23 13	2.65	30 17	69 40	66 38	10 05	2.32
28. Güdülemeyi sağlayıcı pekiştirici kullanma	f %	64 36	66 38	41 23	6 03	1.94	27 15	55 31	73 42	20 12	2.49	45 26	78 45	40 23	12 06	2.26
29. Yapılan davranışlar hakkında öğrenciye bilgi verme	f %	54 31	74 42	44 25	3 02	1.97	30 17	55 31	79 46	11 06	2.40	65 37	65 37	40 23	5 03	1.91
30. Öğrencilerin yanlışlarını düzeltme öğrenmelerindeki eksiklikleri tamamlama	f %	49 28	73 42	45 26	8 04	2.07	29 17	64 36	70 40	12 07	2.37	55 31	74 42	41 24	5 03	1.97
31. Derslerinde ipuçlarından yeri ve zamanı gelince yararlanma	f %	41 23	84 48	45 26	5 03	2.08	9 05	60 34	60 34	46 27	2.82	35 20	80 46	50 28	10 06	2.20
32. Dönütün kullanılmasında ipucu, düzeltme ve pekiştiricileri bir arada kullanma	f %	66 38	76 43	25 14	8 05	1.85	12 07	40 23	70 40	53 30	2.94	57 33	70 40	32 18	16 09	2.05
ALAN BİLGİSİ DAVRANIŞLARI																
33. Alanına hakim olma	f %	19 11	50 28	74 43	32 18	2.68	9 05	27 16	82 47	57 32	3.07	9 05	45 26	80 46	41 23	2.87

EK -devam

34. Alanındaki yenilikleri takip etme	f %	43 25	47 27	60 34	25 14	2.38	12 07	38 22	84 48	41 23	2.88	30 17	66 38	70 40	9 05	2.33
35.. Alanında araştırmacı olma	f %	31 18	65 37	57. 33	22 12	2.40	13 07	35 20	80 46	47 27	3.37	30 17	70 40	60 34	15 09	2.34
36. Alanında üretken olma	f %	50 29	70 40	42 24	13 07	2.10	25 14	54 31	76 43	20 12	2.52	50 28	75 43	43 25	7 04	2.04
37. Öğrenci açısından.alanı cazip hale . ' getirme	f %	66 38	48 27	51 29	10 06	2.03	36 21	5 26	74 42	20 11	2.44	63 36	70 40	35 20	7 04	1.92
38. Alanla ilgili akademik gelişmeleri ; takip etme ve duyurma	f %	50 28	59 34	56 32	10 06	2.15	40 23	50 29	61 35	24 13	2.39	65 37	66 38	32 21	7 04	1.92
39. Dersi ile diğer dersler arasında ilişki kurma	f %	48 27	68 39	49 28	10 06	2.12	25 14	51 29	80 46	19 11	2.53	50 29	60 34	60 34	5 03	2.11
40. Konulann işlenmesi sırasında öncelik, sonralık sırasına dikkat etme	f %	18 10	47 27	90 51	20 12	2.64	18 10	32 18	104 60	21 12	2.73	18 10	60 34	79 46	18 10	2.55
GENEL KÜLTÜR DAVRANIŞLARI																
41. Türkçe'yi etkili ve güzel kullanma	f %	23 34 13	64 49 37	62 78 35	26 14 15	2.52 2.41	6 03	31 18	101 58	37 21	2.96	10 06	47 27	85 48	33 19	2.80
42. İnsan haklama ve yasalara duyarlı olma	f %	19	28	45	08		15 08	33 19	80 46	47 27	2.91	23 13	40 23	81 46	31 18	2.68
GENEL KÜLTÜR DAVRANIŞLARI																
	f %	• Alan Bilgisi Öğr. Elemanları 1 2 3 4 X						Meslek Bilgisi Öğr. Elemanları 1 2 3 4 X				Genel Kültür Öğr. Elemanları 1 2 3 4 X				
43. Atatürk ilke.ve.inkılaplarını benimseyip ona uygun davranma	...f %	18 10	44 25	75 43	38 22	2.76	•8 05	31 18	83 47	53 30	3.03	20 12	40 23	76 43	39 22	2.76
44. Hür ve bilimsel düşünme gücüne sahip olma	f %	32 18	59 34	61 35	23 13	2.42	-15- 09	41 23	79 45	40 23	2.82	25 14	50 29	80 46	20 11	2.54

EK -devam

45. Tecrübeleri ile öğrencileri hayata hazırlama	f %	45 26	56 32	48 27	26 15	2.31	22 12	42 24	56 32	55 32	282	42 24	60 34	47 27	26 15	2.33
46. Günlük, toplumsal ve kültürel olaylardan haberdar olma, bu konuda yorum yapma	f %	49 28	50 28	60 35	16 09	2.19	27 15	50 29	90 51	8 05	2.45	50 29	55 31	55 31.	15 09	2.20
47. Günlük, toplumsal ve kültürel olaylar hakkında öğrencilerin yorum yapmalarını sağlama	f %	80 46	70 28	30 17	15 09	1.88	46 26	60 35	48 27	21 12	2.25	50 29	48 27	42 24	35 20	2.35'-
TOPLUMSAL ÖZELLİKLER DAVRANIŞLARI																
48. Nezaket kurallarına uyma	f %	23 13	60 34	72 41	20 12	2.51	9 05	42 24	105 60	19 11	2.76	15 09	38 22	100 57	22 Yİ.	2.74
49. Derslerine ve sizlere karşı sorumlu davranma	f %	29 17	63 36	68 39	15 08	2.39	18 10	50 29	84 48	23 13	2.64	21 12	69 40	79 45	6 03	2.40
50. Toplumun milli, ahlaki, insanı, manevi ve kültürel değerlerini benimseyip koruma ve geliştirmeye açık olma	f %	29 17	58 33	66 38	22 12	2.46	19 11	49 28	83 47	24 14	2.64	24 14	51 29	75 43	25 14	2.58
51. Bireysel, eğitsel ve toplumsal problemlerinize size yol gösterme	f %	77 44	57 33	35 20	6 03	1.83	46 26	65 37	51 29	13 08	2.18	66 38	64 37	39 22	Ç 03	1.91
52. Çevresindeki olaylara karşı duyarlı davranma	f %	37 21	70 40	59 34	9 05	2.23	19 11	66 34	57 33	39 22	2.66	40 23	70 40	51 29	14 08	2.22
53. Sosyal ve sportif faaliyetleri takip etme	f %	85 49	50 29	28 16	12 06	1.81	70 40	55 31	43 25	7 04	1.93	80 46	61 35	22 12	12 07	.1.80
54. Sosyal ve sportif faaliyetlere katılma	f %	100 57	50 29	13 07	12 07	1.64	70 40	60 35	32 18	13 07	1.93	100 57	50 29	13 07	12 .07	1.64

EK -devam

55. Sizlerin ders dışı sosyal ve sportif faaliyetlere katılmanızı sağlayıp destekleme	f %	100 57	32 18	24 14	19 11	1.78	80 49	47 27	37 22	11 06	1.88	100 57	51 29-	12 07	12 07	1.63	
BİREYSEL ÖZELLİKLER DAVRANIŞLARI	f %	Alan Bilgisi Öğr. Elemanları						Meslek Bilgisi Öğr. Elemanları					Genel Kültür Öğr. Elemanları				
	f %	1	2	3	4	X	2	3	4	X	1	1	2	3	4	X	
56. Adil ve objektif davranma	f %	50 29	60 34	52 30	13 07	2.16	16 09	47 27	83 47	29 17	2.71	25 14	53 30	77 44	20 12	2.53	
57. Bireysel problemlere karşı duyarlı olma	f %	71 40	61 35	36 21	7 04	1.88	49 28	60 34	54 31	12 07	2.17	60 34	71 41	35 20	9 05	1.96	
58. Demokratik bir görüşe sahip olma	f %	37 21	62 35	71 41	5 03	2.25	18 10	42 24	84 48	31 18	2.73	27 15	63 37	72 41	13 07	2.41	
59. Yeniliklere açık olma	f %	25 15	65 37	65 37	20 11	2.46	11 06	45 26	92 53	27 15	2.77	24 14	69 38	62 35	20 12	2.41	
60. Hoşgörülü olma	f %	29 17	65 37	65 37	16 09	2.39	13 07	47 28	88 50	27 15	2.74	15 09	56 32	79 45	25 14	2.65	
61. Kılık-kıyafetle özen gösterme	f %	8 05	41 23	98 56	28 16	2.83	14 08	45 26	86 49	30 17	2.75	14 08	35 20	98 56	28 16	2.80	
62. Liderlik vasfı taşıma	f %	29 17	71 41	61 35	14 07	2.34	18 10	65 37	69 39	23 14	2.55	30 17	82 47	52 30	11 06	2.25	
63. Eleştiriye açık olma	f %	70 40	49 28	41 23	15 09	2.01	37 21	41 23	65 37	82 19	2.52	48 27	65 37	52 30	10 06	2.14	
64. Yaratıcı bir yapıya sahip olma	f %	50 29	74 43	42 24	9 04	2.08	37 21	72 41	54 31	12 07	2.23	46 15	90 38	24 44	15 03	2.04	
65. Sabırlı bir yapıya sahip olma	f %	32 36	75 34	57 25	11 05	2.26	18 15	61 35	89 38	7 12	2.48	27 19	66 40	77 34	5 07	2.34	

EK -devam

66. Kendi hatalarım kabul etme ve düzeltmeye çalışma	f %	63 08	60 30	43 39	9 23	1,99	26 15	62 35	66 38	21 12	2,47	34 19	70 40	60 34	11 07	2,27
67. Mesleğine karşı ilgi ve sevgi duyma	f %	14 08	53 30	69 39	39 23	2,71	7 04	24 14	94 54	50 28	3,07	13 07	41 23	86 49	35 21	2,81
68. Zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı davranma	f %	18 10	80 46	64 37	13 07	2,41	8 05	54 31	94 54	18 10	2,70	10 06	51 29	89 51	25 14	2,73
69. Öğrencilere karşı sevgi ve saygı ifadeleri kullanılarak hitap etme	f %	37 21	72 41	56 32	10 06	2,05	15 09	50 29	86 49	24 13	2,68	19 11	66 38	73 42	17 09	2,52
70. Tavsiye ettiği konular ve davranışları dikkate alma	f %	38 22	65 37	61 35	11 06	2,26	29 17	51 09	73 42	22 06	2,50	24 14	64 37	80 45	7 04	2,40

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, Kamile. "Öğretim Elemanlarının Değerlendirilmesinde Kullanılabilecek Geçerli ve Güvenilir Bir Araç. Öğretmene İlişkin Öğrenci Algıları Ölçeği", **Yayınlanmamış Araştırma Raporu**; 1990.
- Akgöl, Halim. " Eğitim Fakültelerindeki Öğretim. Elemanları ile Öğrencilerin İdeal Bir Öğretim Elemanı'nın Nitelikleri Hakkındaki Görüşleri ile Kendi Kurumlarındaki Öğretim Elemanlarının Bu Niteliklere Uygurjuklarının Karşılaştırılması", **Yayınlanmamış Doktora Tezi**. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1984.
- Alicığızel, İzzettin. **İlk ve Orta Dereceli Okullarda Öğretim**, İstanbul: 1973.
- Başaran, İbrahim Ethem. **Eğitime Giriş**. Ankara: 1994.
- Alkan, Cevat. **Eğitim Teknolojisi**. 4. Baskı, Ankara: Atilla Kitabevi, 1995.
- Aydm, Ayhan. "Öğretmenin Toplumsal Roller ve Nitelikleri", **Çağdaş Eğitim**. Sayı:225, Yd:21, (Ekim 1996), ss:21-23.
- Bınbaşıoğlu, Cavit. **Genel Öğretim Bilgisi**. Ankara: 1983.
- Churnktun, George A. "ABD'de Öğretmen Eğitimi", **Avrupa Konseyi Ülkelerinde Öğretmen Eğitimi Politikaları ve Modelleri Toplantısı**. 21-26 Eylül 1992.
- Duran, Çelik. "Bilgi Toplamlarında Eğitim", **Yesevi Dergisi**. Sayı:44, Yıl.4, (Ağustos 1997), s: 12.
- Ertürk, Selahattin. **Eğitimde Program Geliştirme**. Ankara: Meteksan Yayınları, 1993.
- Hammond, Linda Darling, Arthur E. Wise, and Stephen P. Klein. **A License to Teach, Building a Profession for 21 st Century Schools**. San Francisco: Westwiew Press,1995.
- Kavak, Yüksel. "Eğitim Fakültelerindeki Öğretim Elemanlarının Yeterlilikleri ve Eğitim İhtiyaçları", **Yayınlanmamış Doktora Tezi**. Ankara: H.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1986.
- Koçer, Hasan Ali. "Eğitim Reformları Açısından Öğretmen Yetiştirme Problemi", **A.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi**, 6:1-4 1975.
- Korkut, Hüseyin. "Toplumun Mimarları Olan Öğretmenlere Sahip Çıkm", **Eğitim ve**

- Bilim.** 10:59, (Ocak 1986).
- Küçükahmet, Leyla. **Öğretmen Yetiştiren Kurum Öğretmenlerinin Tutumları. Program Geliştirme Açısından Bir Yorum.** Ankara: A.Ü. Eğitim Fakültesi, 1976.
- Lemlech, Johanna K. **Becoming a Professional Leader.** Ed. New York: Scholastic Inc., 1995.
- McNeil, J.D. ve W: J: Popham. "The Assesment of Teacher Competence", Travers, R.M.W. (Ed.) **Second Handbook of Research on Teaching.** Chicogo, Illinois: Rend McNally and Comp., 1973.
- "Milli Eğitim Temel Kanunu(1739 S.K.)," **Resmi Gazete** 14574, 24.Haziran.1973. Milli Eğitim Bakanlığı. **Öğretmen Yetiştirme Koordinasyon Toplantısı.** Ankara: 1992.
- Milli Eğitim Bakanlığı, **12. Milli Eğitim Şurası: Raporlar Görüşmeler Kararlar.** İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1989.
- Sözer, Ersan. "Türk Üniversitelerinde Öğretmen Yetiştirme Sisterruerrinin Öğretmenlik Davranışlarını Kazandırma Yönünden Etkililiği", **Anadolu Üniversitesi Dergisi**, Eskişehir: 1988.
- Tekışık, H. Hüsnü. "Atatürk'ün Öğretmenleri", **Çağdaş Eğitim**, Sayı:215, (Kasım 1995).
- Uysal, Şefik. " Öğretim Üyesi ve Ders Değerlendirme Formu". Çoğaltma. İzmir: 1990.
- Varış, Fatma. **Eğitimde Program Geliştirme.** A.Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları No: 157, Ankara: 1988.
- Wragg, E C. **Classroom Teaching Skills: The Research Findings of the Teacher**